

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-3260/23-A
Sp. zn. ČŠIA-S-476/23 A

Název	Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Brdičkova 1878
Sídlo	Brdičkova 1878, 155 00 Praha 5 - Lužiny
E-mail	skola@fzsbrdickova.cz
IČO	67 799 612
Identifikátor	600 038 173
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kamila Hubalovská
Zřizovatel	Městská část Praha 13
Místo inspekční činnosti	Brdičkova 1878, Praha
Inspekční činnost na místě	13. 11. 2023 – 16. 11. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Brdičkova 1878, příspěvková organizace (dále „škola“ nebo „instituce“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny.

K termínu inspekční činnosti se ve 30 třídách vzdělávalo 733 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole tak byl naplněn na 87 %. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání v 7 odděleních školní družiny (194 žáků). Přibližně 12 % všech žáků tvoří žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) nebo s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“).

Škola se profiluje výukou cizích jazyků a tělesné výchovy. Anglický jazyk je vyučován již od prvního ročníku, od šestého ročníku jsou účelně využity disponibilní hodiny pro výuku ve třídách s určitým zaměřením (druhý cizí jazyk, tělesná výchova), žáci si také mohou vybrat ze dvou dalších cizích jazyků. Pro školu je rovněž typická realizace rozmanitých projektů a bohatá nabídka školních a mimoškolních aktivit, jež podporují komunitní charakter školy.

Škola se nachází uprostřed sídlištní zástavby. Její výhodou je dobrá dopravní dostupnost.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2016 došlo ke změně ve vedení školy. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí v řídicí funkci sedmým rokem, kontinuálně navázala na koncepční záměry předchozího vedení. Uplatňuje demokratický způsob vedení, který je založen na principu partnerské spolupráce i otevřené komunikaci se všemi aktéry vzdělávání. Výsledkem je příznivá pracovní atmosféra a stabilní pedagogický sbor.

Organizační struktura odpovídá velikosti školy. Ředitelka vytvořila vhodné podmínky pro fungování instituce účelným rozdělením kompetencí mezi dvě zástupkyně a vedoucí vychovatelku školní družiny. Část svých pravomocí delegovala na některé další pedagogické pracovníky (odborní pracovníci školního poradenského pracoviště, vedoucí metodických sdružení).

Vedení školy průběžně provádí hospitační činnost, identifikuje didaktické nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu, avšak v menší míře stanovuje konkrétní opatření, která by vedla ke zkvalitnění vzdělávání. Rovněž další kontrolní činnost není dostatečná, což se částečně projevuje např. v činnosti poradenského pracoviště.

Personální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Výchovně vzdělávací proces zajišťuje stabilizovaný pedagogický sbor (69 pedagogů, z toho 13 asistentů pedagoga). Téměř všichni pedagogičtí pracovníci splňují předpoklady odborné kvalifikace. Začínajícím pedagogům je věnována metodická podpora především uvádějícími učiteli, v případě potřeby poskytuje pomoc i vedení školy a ostatní pedagogové.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků podporuje především profesní rozvoj učitelů (syndrom vyhoření, metoda kritického čtení), avšak jen částečně se zaměřuje na metody a formy práce.

Realizaci koncepčních záměrů podporuje spolupráce se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků a sociálními partnery, kteří v souladu s profilací školy podporují např. rozvoj nadání žáků (Český volejbalový svaz, Trenéři do škol). Participaci žáků a zákonných zástupců žáků na chodu školy umožňuje školní parlament, školská rada a spolek rodičů. Škola vytváří prostor pro neformální setkávání žáků, rodičů i občanů městské části, což podporuje komunitní charakter organizace.

Vícezdrojové financování a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. Vybavení školy je průběžně doplňováno a obnovováno (modernizace odborné učebny cizích jazyků a přírodních věd, dvě počítačové

učebny, vybavení učeben didaktickou technikou, nově vybudovaná polytechnická dílna). Školní družina využívá pro svou činnost vlastní prostory, které svým vybavením a uspořádáním odpovídají potřebám žáků mladšího školního věku. K výuce tělesné výchovy, činnosti školní družiny i rozvoji pohybových aktivit žáků využívá škola čtyři tělocvičny a hřiště s umělým povrchem. Nabídka pokrmů školní jídelny umožňuje žákům kvalitní stravování s ohledem na zdravý životní styl.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V úrovni hospitovaných hodin byly zaznamenány kvalitativní rozdíly, a to v jejich struktuře i efektivitě. V části sledované výuky zvolené metody a formy převážně odpovídaly charakteru probíraného učiva, stanovenému cíli, věku žáků a jejich schopnostem. Ve výuce se většinou dařilo udržovat zájem žáků o probírané učivo. Vyučující kombinovali frontální výuku s řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, v některých případech uplatňovali smysluplnou kooperaci žáků při skupinové práci nebo práci ve dvojicích. V části hospitovaných vyučovacích hodin na prvním stupni byly vhodně zařazeny psychohygienické přestávky a další pohybové aktivity. Nechyběl důraz na mezipředmětové vztahy a také propojení učiva s reálným životem. Žáci respektovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími. Všechny hospitované hodiny cizích jazyků byly vedeny v cílovém jazyce, většinou byly cíleně rozvíjeny interaktivní i receptivní řečové dovednosti žáků. Žáci byli vedeni ke gramaticky správnému verbálnímu vyjadřování. K podpoře aktivity žáků vyučující účelně využívali didaktickou techniku.

Digitální gramotnost byla podpořena účelným zařazováním typů úloh a zadání, se kterými se žáci setkávají i v dalších oborech. Učili se posuzovat různá řešení problémů a systematicky posuzovat nejvhodnější z nich. Ve sledovaných hodinách byla aktivita na straně žáků a podporovala kritické a tvořivé využívání digitálních technologií a rozvoj dalších digitálních kompetencí.

V části sledované výuky byla efektivita vzdělávání nižší. Kvalitu těchto hodin snižovaly některé dílčí metodické a didaktické nedostatky, např. nízká míra aktivizujících metod, scházející kooperace a práce se žakovskou chybou nebo nedostatečné využití stávajících znalostí žáků. Zvolené vzdělávací strategie vedly v některých případech k pasivitě některých žáků, podporovaly zejména rozvoj vědomostí a dovedností žáků, menší pozornost byla věnována formování jejich postojů. Převládala frontální výuka založená na dominantním postavení učitele. Žáci byli jen ojediněle vedeni k cílenému vytváření postojů odvozování nových poznatků, logickému myšlení, pochopení vzájemných souvislostí. Scházela efektivní podpora rozvoje gramotností (čtenářské, matematické, informační), samostatnosti žáků při řešení zadaných úkolů a práce s různými zdroji informací. Shrnutí učiva v závěru vyučovacích hodin neprobíhalo vždy efektivně nebo zcela scházelo, nedocházelo tak k ověření splnění vzdělávacího cíle. Žáci byli jen v malé míře vedeni k posouzení kvality práce své i vrstevníků podle předem daných kritérií. Hodnocení pedagogů v závěru vyučovacích hodin bylo spíše formálního charakteru bez ověření splnění vzdělávacího cíle, většinou se jednalo o pochvalu několika žáků, někdy i celé třídy, postrádalo však formativní funkci. Využití diferenciovaných úkolů s ohledem na různé vzdělávací potřeby žáků bylo zaznamenáno jen ojediněle, nebylo dostatečně zohledněno rozdílné pracovní tempo a schopnosti jednotlivců.

Asistentky pedagoga většinou poskytovaly přiměřenou pomoc zejména žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, v menší míře svou činností napomáhaly plynulosti vzdělávacího procesu (dopomoc ostatním žákům, organizační podpora při práci, příprava

učebních materiálů). V části hospitovaných hodin však nebyl zřejmý jejich přínos ve vzdělávacím procesu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Celkové výsledky vzdělávání žáků projednává pravidelně vedení školy a čtvrtletně pedagogická rada. K ověřování výsledků vzdělávání žáků škola využívá standardní nástroje (písemné a ústní zkoušení, srovnávací ročníkové testy např. z matematiky a českého jazyka) i modifikované podklady, např. portfolia ve vybraných třídách prvního stupně, výstupy z předmětových projektů. Ze záznamu předmětových komisí je zřejmé, že výsledky ročníkových srovnávacích testů jsou sice na úrovni školy vyhodnocovány, podrobnější analýza k zefektivnění výukových postupů v dané třídě ale není prováděna, např. identifikace problémových celků učiva nebo zadání úloh. Pozitivem je, že část učitelů navzájem sdílí některé výukové materiály a vzájemně konzultuje obsah a hodnocení písemných prací.

Škola věnuje pozornost adaptaci žáků prvních ročníků na nové školní prostředí. Důraz je kladen zejména na nastavení a dodržování pravidel, vytvoření bezpečného prostoru pro žáky a na dostatečnou nabídku mimoškolních aktivit. Přechod žáků z prvního na druhý stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Žáci v průběhu vzdělávání dosahují stabilních výsledků. Počet neprospívajících žáků je trvale nízký, počet neomluvených zameškaných hodin ve výuce se výrazně nezvyšuje. V ojedinělých případech škola řeší neomluvenou absenci v souladu s nastavenými pravidly. Výchovná opatření jsou ukládána uvážlivě, převažuje motivační charakter pochval a ocenění.

Žáci jsou rovněž motivováni k účasti na soutěžích a olympiádách. Výborných výsledků dosahují v tělovýchovných soutěžích.

Škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se SVP, OMJ i žáky ohrožené školním neúspěchem. Žákům se SVP poskytuje podporu formou prvotní pedagogické diagnostiky, na základě doporučení školských poradenských zařízení realizuje i některá další podpůrná opatření, např. individuální vzdělávací plány, asistent pedagoga. Žákům s OMJ je zajištěna podpora formou adaptačního koordinátora a individuálních konzultací a doučováním. Pro žáky ohrožené studijním neúspěchem škola zajišťuje doučování a individuální pomoc pedagogů v rámci předmětu speciálně pedagogické péče. Přesto však činnost školního poradenského pracoviště není vždy funkční. Chybí důsledné vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření, stanovování dalších postupů ve vzdělávání žáků a uplatňování efektivních vzdělávacích strategií. Diferenciace a individualizace byla ve výuce zaznamenána pouze ojediněle, úprava způsobu hodnocení žáků s SVP, očekávaných výstupů nebo ověřování vědomostí a dovedností se ve výuce téměř neprojevila.

Školní preventivní strategie se převážně zaměřuje na vytváření příznivého sociálního klimatu. Problematiku prevence sociálně patologických jevů doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů. Většinou se daří včas zachycovat rizikové chování žáků. Škola přijímá potřebná opatření při výskytu kázeňských problémů žáků, realizuje účinná řešení včetně preventivních a intervenčních programů.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení došlo ke změně na pozici ředitelky školy, stabilizoval se pedagogický sbor.

Silné stránky

- přínosná spolupráce se sociálními partnery přispívá k rozvoji nadání žáků a podporuje komunitní atmosféru ve škole (1.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nedostatečná kontrola vedení školy se projevuje didaktickými nedostatky v průběhu vzdělávání, chybí systém vyhodnocování práce školního poradenského pracoviště (2.1)
- neefektivní metody a formy práce v části vzdělávání nevytvářely prostor pro aktivitu žáků, práci s postojovou složkou cíle, převažovala frontální forma vzdělávání s dominantním postavením učitele (4.2)
- absence shrnutí učiva a vyhodnocení dosažení vzdělávacího cíle a práce žáků v závěru vyučovací hodiny, nízká míra diferenciací a individualizace výuky s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a jejich odlišné pracovní tempo (4.3)
- nedostatečná analýza výsledků interních srovnávacích testů pro zefektivnění výukových postupů na úrovni školy (5.4)
- absence vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a stanovování dalších postupů ve vzdělávání žáků (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- na základě zjištění z hospitační činnosti přijímat konkrétní opatření a průběžně vyhodnocovat jejich účinnost
- průběžně vyhodnocovat práci školního poradenského pracoviště, sledovat vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření a na základě jednotlivých zjištění stanovovat konkrétní postupy a vzdělávací strategie ve vztahu k žákům s potřebou podpůrných opatření
- nastavit systém vzájemného přenosu informací mezi členy školního poradenského pracoviště a mezi učiteli poskytovat pedagogickým pracovníkům cílenou metodickou podporu zaměřenou zejména na rozvoj komunikačních dovedností žáků a pochopení souvislostí, využívání informačních zdrojů a žakovské chyby v procesu učení, diferenciací a individualizaci výuky, efektivitu zvolených výukových postupů, na práci se závěry vyučovacích hodin a využití formativního hodnocení, v rámci hospitační činnosti průběžně sledovat účinnost opatření přijatých ke zlepšení kvality poskytovaného vzdělávání
- průběžně vyhodnocovat výsledky interního testování a na jejich základě upravovat vzdělávací postupy

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu

inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina právnické osoby Fakultní základní škola při Pedagogické fakultě UK, Praha 13, Brdičkova 1878, s účinností od 1. 10. 2009
2. Jmenovací listina s účinností od 1. 9. 2017, Potvrzení ve funkci ředitelky školy ze dne 1. 9. 2023
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný k termínu inspekční činnosti včetně dodatků
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, platný k termínu inspekční činnosti
5. Školní řád včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků platný od 1.9.2023
6. Vnitřní řád školní družiny s platností od 1. 9. 2023
7. Výběr třídních knih vedených ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Výběr ze školní matriky žáků ve školním roce 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
9. Hospitační záznamy ve školním roce 2022/2023, 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
10. Výroční zpráva, školní rok 2022/2023
11. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023, 2023/2024
13. Přehledy prospěchu žáků za školní roky 2021/2022, 2022/2023
14. Záznamy z jednání pedagogických rad vedené ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
15. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
16. Preventivní program školy platný k termínu inspekční činnosti
17. Přehled o dalším vzdělávání pedagogů ve školním roce 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Dana Dalešická, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Jana Máchalová, školní inspektorka

Mgr. Petra Prokopová Machalová, školní inspektorka

Mgr. Bára Papáková, školní inspektorka

Mgr. Jindřiška Naušová, přizvaná osoba

Ing. Marta Dykovská, kontrolní pracovnice

6. 12. 2023